

אנו חוזרים ומדגישים שיש לבצע חיסון שנתי שגרתי של הבקר הגזעי בארץ כשם שהדבר נעשה בהצלחה רבה מזה כמה שנים בהולנד בעדר יקר המונה כמה מיליוני ראש בקר גזעי, והקרובה לארצות בהן התפרצויות הפרוט הן בדומה לארצות השכנות לנו.

אם שיטה זו תתקבל על דעת ציבור הבוקרים והם יביעו מראש את נכונותם לשאת בהוצאות, יוכלו השירותים הווטרינריים לבצע את המשימה תוך שילובה בפעולות מניעה אחרות באופן מסודר ורוגע, הן לגבי הבוקרים והן לגביהם הם, וזאת — תוך חיסכון רב בהוצאות ובסכומים פחותים בהרבה מאלה שצוינו בשימתכם.

שי גור

השירותים הווטרינריים,
המדור למניעת מחלות מדבקות

הבקר שבהולנד הבהמות חוסנו לפחות פעם אחת ועד ארבע פעמים. בשנים 1954—1956 נבדק הבקר על מידת החסינות ונאספו נתונים מרובים בקשר עם שאלה זו. תוצאות ניסויי גישוש אלה הוכיחו שחסינות הבקר התקיימה בשיעור המניח את הדעת במשך שנה אחת מיום ההרכבה, אלא, כמובן מאליו, היא הלכה ונחלשה לקראת תום השנה.

בהולנד נרשמו ב־1956 לא יותר מ־47 מקרים של התפרצות המגפה. בשנה זו נהגו לפי שיטת החיסון הרגילה, כשהיא שלובה בשחיטת בהמות נגועות (חזירים ובני בקר בעיקר) והמלחמה במגפה הביאה לתוצאות משביעות רצון בהחלט. שחיטת הבהמות הנגועות כאמצעי עזר בבלימת התפשטות המחלה נתאפשרה בעקב החיסון ההמוני שבוצע.¹

¹ הועתק מדו"ח הכנס הרביעי של הוועדה האירופית לביעור הפרוט שנתקיים ברומא ב־2—3 באפריל 1957, FAO.

פחיתת ערכו של המספוא באיסום ובשימור

חקירות ובדיקות מהזמן האחרון אישרו שוב את העובדה שהמספוא המאוחסן או השמור משך תקופה ארוכה מאבד חלק ניכר מחומרי המזון החשובים שבו. באופן קשה נפגעת השחת באיסום ממרשך, ביחוד זו שהייתה לחה בשעת האיסוח; כחצי הכמות של הקארוטין (הפרוויטאמין א') נפסד בששת החודשים הראשונים לאיסום.

מערכת הויטמינים ב' אינה נפסדת בקצב כה מהיר, לא במזון המרוכז ולא בשחת. בתחמיצים נשמר הקארוטין יותר טוב, ובמיכלים טובים שיעור הפחיתה הוא כדי החצי מזה שבשחת. אם התחמיץ הוא יבש למעלה מהמידה, נגרם הפסד ניכר, ובקצב מהיר, בחומר האורגאני של המספוא ובחלבון בכלל זה.

הקארוטין משתמר טוב בגרגרי התירס הצהוב, כשהם שמורים יבשים ושלמים; תירס גרוס או טחון מתעבש ומתקלקל באיסום ממושך בגלל מתכונת השומן הגבוהה. אותו דבר קורה לכוסבות, שכרגיל מכילות הרבה שומן. גרגרים יש לגרוס סמוך להאבסה.

תולעים בקיבת בני-בקר?

קורה שבני-בקר, על אף התזונה הטובה והטיפול הנכון, נראים מדולדלים ומחוסרי דם. יש לשער שהם נגועים בתולעי קיבה. בדיקה מיקרוסקופית של הצואה תגלה אם אמנם קיים נגע התולעים בעגלות. לשם הבראתן — הכרחי ניקוי וחיטוי יסודי של הדיר, ואם הן יוצאות למרעה — להחליף את חלקות המרעה ולהנהיג בדרך כלל מחזוריות ברעייה. הרופא הווטרינרי יכול גם לספל בביעור הנגע באמצעות תרופות מסויימות.